

Glasilo „Slovenskega čebelarskega društva“
za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko s sedežem v Ljubljani.

Urejuje **Frančišek Rojina.**

Izhaja po enkrat na mesec in se pošilja udom brezplačno.

Vsebina: J. Lampe: Praktična navodila za februar. — Fran Lakmayer: Kakšen mora biti čebelar? (Dalje.) — J. Lampe: Med-zdravilo? (Dalje.) — Iv. Jurančič: Čebelarstvo pri ljudskih šolah. — Hinko Zirkelbach: Čebelarski »rekrut«. — Poslovenil Bohun: Gniloba. (Dalje.) — Iv. Strelec: »Slo7. čebelarsko društvo za Spodnji Štajer.« — Raznoterosti. — Društvena naznanila. — Listnica uredništva.

Praktična navodila za februar.

(J. Lampe.)

Mesec januar že davno ni bil tako spremenljiv, kakor letošnji. V prvi polovici bučali so silni vetrovi, da so se ježile strehe in tresli čebelnjaki; čebele pa so se več ali manj vznemirjale in hitele na prosto, kjer so našle gotovo smrt. 18. je zapadel sneg, z njim šele je nastopil pravi mraz, in danes, ko pišemo 24., kazal je toploter 19° C.

Močnejši panji so bili že z začetkom leta zaleženi. Bodimo torej pripravljeni na zgodnjo lakot, pa tudi na zgodnjo žejo. Za lakot imejmo pripravljenega medu v satovju, ki jim ga dodamo po prvem izpreletu, v sili tudi preje, vendar, če le mogoče, ob južnem vremenu, da se preveč ne ohladi. Tudi napajati navadno ni treba pred prvim izletom, razun če opazimo, da kako ljudstvo nenavadno šumi, dela toploto, išče mokrote in se posiplje v sneg, daši je zunaj še mraz. Tako ljudstvo se reši, če se mu da nekoliko osoljene ali pa s sladkorjem oslajene, ne premrzle vode, bodisi v plitvem koritu pod satovje ali s platnom prevezani, preveznjeni steklenici nad satovje, kar odločuje oblika panja.

Do južnega vremena, katero nam prineso navadno sv. Petra stol ali sv. Matija v zadnji tretjini mesca, je mir še vedno potreben; potem pa je treba odkidavati sneg izpred čebelnjaka, potresati ga s pepelom, povečati prašnice pri panjih in jih potrebiti. Ko pa kaže toplomer že pred poldnem 8° C, tedaj obleci najslabšo suknjo, kar jih imaš, pokrij glavo z najslabšo kapo in opzori gospodinjo, naj suši svoje perilo danes povsod drugod, le blizo čebelnjaka nikar, potem pa se postavi na svoje opazovališče zraven čebelnjaka in opazuj, ne meneč se za blatni dež. Panje, ki so se čvrsto prašili, zaznamuj z „I“, slabeje z „II“; kjer se čebele ne morejo umiriti, nariši „?“; kjer pa niti toplota niti trkanje čebel ven ne privabi, kjer ni več glasu, ni več življenja, napiši „R. i. p.“

Dá se pa tuintam tudi kaj rešiti, česar ne bo nihče rad zamudil. Ta dan je tudi treba potrebiti in postrgati panjevo dno mrtvih čebel in meli. Med mrtvimi čebelami je iskati po morebitni matici, po mladi zalegi; po meli pa sklepamo, koliko zaloge so že porabile in koliko je še imajo. Vse take in enake opazke zabeležimo na panjevo končnico, ali pa v posebno knjigo. Varčni čebelar niti melji ne zavrže, ampak jo pretopi v vosek.

Kakšen mora biti čebelar?

(Piše Fran Lakmayer.)

Dalje.

Kaj preostaja šele nam družega, kakor ostati lepo ponižni, in vedno in vedno učiti se!

Kdor pa izmed nas misli, da že vse vé, bode v čebelarstvu zaostal za temi, ki jih morda sedaj še prezira kot začetnike in neizkušence.

Ponižni pa bodimo tudi v svojih navodilih, ki jih dajemo drugim čebelarjem, ker kakor ni vsaka kučma za vsako glavo, tako ni vsak nauk za vsacega čebelarja, za vsak kraj, za vsako čebelarsko pleme, za vsako čebelarsko ljudstvo, za vsak panj. Ne prepirajmo se med seboj radi debeline lanskega snega, kar vsacega ne zanima! To opravilo prepustimo Nemcem, ki se prepirajo, kakšno blato zdrave čebele spuščajo, če suho ali mokro!

S temi opazkami pa ne mislim preprečiti razodevanja in priobčevanja posameznih čebelarjev mnenja, misli, razmotrivanj ali presojevanj. Zlasti ne zbistrenja pojmov o čebelarskih izrazih. Le naprej, doktor Walter, naj tudi mi dobimo svoje stalne in povsem slovenske ali pa vsaj slovanske izraze, ki naj se jih potem vsi oklenemo in uporabljamo pri spisovanju kakor tudi govorjenju. Čemu tujk-pokvek? S temi na črno tablo, da se jih bomo znali varovati. Najbolje bi bilo objaviti vse take kot posebno prilogo „Slovenskega Čebelarja“ in to v abecednem redu.

Najdejo se sicer tudi v „Zbirki čebelarskih izrazov“, a treba jih je iskati, pa vseh tam nisem našel.

Pa še nekaj bi rad pod to točko spravil: Nekateri čebelarji, po zgledu Dzierzona, odbijajo od sebe vsako pojasnilo, dokaz, nauk, ki se ne strinja

z njihovim lastnim mnenjem ali navidezno izkušnjo. Taki lastnosti ne pravimo prevzetnost, ampak trmoglavost, ki je oni v žlahti. Poslušaj dva, tri zvonove in bodeš več slišal in zvedel, kakor če bodeš poslušal le enega. Čebelarska prepričanja nekaterih so dostikrat dvomljive vrednosti. Človek zapazi pri svojih čebelah in marsikaj, vendar se še ne sme smatrati za neovrgljiv dokaz, da je to že pravilo!

Včasih se to ali ono zgodi izjemoma, nepravilno! Ne imej torej vsakega pojava, ki ga opaziš pri matici, čebelah ali trotih takoj za pravilo, po katerem se vse te živali ravna, oziroma da so naravno prisiljene se po njem ravnati.

Tako na primer je nekdo v nekem čebelarskem listu dokazoval, da zmožnost oplojenja pri matici ne traja le 4 do 6 tednov, ampak 4 do 6 mesecev! Pa zakaj je tako trdil? Zato, ker se mu je po naključju res pripetilo, da je matica, kasno v jeseni izležena, neimajoč trota k oplojenju, ostala celo zimo neoplojena in se šele spomladi sledečega leta oplodila. To je redka izjema!

Ravno tako nespametno bi bilo misliti, da je v vsakem panju že trotočka, ako se tuptam v kateri celici najde po več jajčec, kakor to nahajamo praviloma pri trotočnem panju. Imel sem panj z mlado, krepko, zelo rodovitno matico. Zasačil sem jo, da je ravnokar v celice vkladala jajčeca. Ko je prestopila na drug notranji satnik, sem ravnokar zaleženi sat preiskaval in našel sem v treh čebelnih celicah po dve jajčeci, v dveh pa po tri jajčeca.

Pustil sem vse pri miru, in — popolnoma pravilno so se izglele v vsaki teh celic le po ena čebelica, nobena celica ni ostala prazna. Čebele so pustile v vsaki celici le eno jajčece, druga so ali povžile ali pa odstranile. In zakaj je mlada matica tako legla? Bila je preveč rodovitna in jaz sem zamudil o pravem času plodišče razširiti. To je izjema! Zato hvalim čebelarja Dickla, ki se na čebelarskih shodih in zborovanjih ne drži trdovratno svoje trditve glede določbe spola jajčec, ampak vabi vse čebelarje, naj se tudi oni lotijo poizkusov in se sami prepričajo, ali je njegova ali pa Dzierzonova trditev prava. Nahajamo pa le nekatera pravila v čebelarstvu, ki utegnejo imeti včasih tudi kake izjeme, ostala pravila so in ostanejo vselej brez izjem.

Neovrgljiva resnica na primer je in vsakemu čebelarju mora ostati za pravilo, po katerem se je treba ravnati, da so za umnega čebelarja panjovi s premakljivimi satniki najboljši, da v kraju, ki je reven medunosnih rastlin, ni mogoče z gmotnim dobičkom čebelariti, da je s točilom natočen med okusnejši in lepši od onega z gorkoto iz satja pridobljenega ali iztisnjenega, da je pravilno razredčen in raztopljen sladkor za vzimljenje čebel boljši kakor gozdni med, da je za spomladansko pitanje najboljši naraven med, zlasti ajdov, da je umetno satje nad vse priporočljivo pri razširjanju plodišča, da je pogosto odpiranje panjev in pregledovanje satnikov v plodišču čebelah, matici in zalegi zelo opasno in škodljivo, da rojenje škoduje beri medu, da pravilna umetna vzgoja matic silno izboljša čebelno pleme, da treba vzimljati le močno mlado čebelno ljudstvo, z mlado oplojeno, zdravo matico, ako hočemo od plemenjaka dobiti zgoden, krepek roj — to in še mnogo drugega je in ostane za vsakega čebelarja nepobitno pravilo brez izjem! (Dalje sledi)

Med - zdravilo?

(J. Lampe.)

Dalje.

Tudi voda ni zdravilo v navadnem pomenu besede, in vendar nam pošlje skoraj vsako stoletje enega ali več mož, ki se čutijo poklicane zdraviti z vodo in privedi človeški rod nazaj k naravi, od katere se je oddaljil, sledeč mehkužnosti. Slava takih mož se razširi včasih čez deželne in narodnostne meje. Omenim le kmeta Priessnitzza, župnika Kneippa in strojarja Ricklija in omenil bi jih lahko še več, ki zdravijo največ z vodo. Pa ti niso mazači, kakor čarovnica Škratulja, ampak možje, katerim so celo učeni zdravniki za marsikaj hvaležni.

Važna potreba, da moremo živeti, je, da si ohranimo potrebno telesno toploto. Pravilno delovati zamorejo organi našega telesa le tedaj, če je ta toplota v svoji določeni meji. Ako se ta toplota znatno zniža ali zviša, je smrt neizogibna. Zdravemu telesu pa tudi ne manjka sredstev, da znižuje toploto, če je previsoka, in zvišuje, kadar je prenizka, da jo ohrani na pravi stopinji. Kadar nam je prevroče, potiska se kri v zunanje dele telesa in toplota se odvaža. Pride pot; da se ta posuši, iznebi se telo zopet toplote. Na mrzlem zraku ali v mrzli vodi se kri iz zunanjih udov vrne v sredino; koža, prej rudeča, postane bleđa, gorkota v sredini pa se ohrani. Vsaka večja izguba toplote pa se nadomestuje tudi s tem, da se je več kot navadno proizvaja. Človeško telo se da glede proizvodnje toplote prav dobro primerjati z izvrstno sestavljeno pečjo, ki se sama vravnava. Toda to vravnavanje ima tudi svoje meje. Če se te meje prekoračijo, nastanejo bolezni, tu pregretje do solnčarice, tam prehlajenje do otrpnjenja. Te meje niso pri vsakem človeku enake, pri tem so ožje, pri drugem širje. Z vajo in utrjevanjem se znatno razširijo. Temu uravnavanju, ki se vrši brez naše volje in pomoči, pomore pa človek tudi vedoma s tem, da si izbira toploti primerno delo, obleko in stanovanje in se tako zunanjim razmeram prilagodi.

Tudi glede kurjave v peči in glede naše, za proizvodnjo telesne toplote, je zanimivo soglasje. Les, ki ga pokurimo v peči, kaj pa je družega, kot na drevesnem listju ulovljena in v deblu shranjena solnčna toplota? Isto je premog, z razločkom, da je bila v njem ta toplota hranjena tisočletja, v lesu pa v primeri le malo časa. Tudi naša hrana, bodisi rastlinska ali mesna, je izvršek solnčne toplote. Nekatere, kakor olja in tolšče, rabili bi ravno tako lahko za kurjavo, kakor za hrano. Druge, zlasti beljakovine, ki so v mesu, mleku, jajcih, pa tudi v rastlinstvu, potrebuje se za sestavo in obnovljenje čudnega stroja — našega telesa; večina hrane pa je kurjava, iz katere zajema toploto in moč, in te so zlasti tolšče, škrobi in sladkorji. Tolšče so celo zdravim prebavilom težke, zato jih le zmerno pridevamo lažje prebavljivim škrobom. Škrobe preminja ustna in želodčna slina najprej v sladkor; sladkor pa preminja želodčno kislino v invert ali medni sladkor. V tej obliki šele pride sladkor v kri, kjer deloma pogori, spojujoč se v pljučah z zrakom,

deloma pa se preminja v tolščo, ki se nabira v telesu za poznejše potrebe. Toliko se nam je zdelo potrebno omeniti o prebavi, kakor se vrši v zdravem telesu, pri navadnem delu, v navadnih okolšinah.

Žalibog, niso vsi ljudje zdravi. Popolnoma zdrav je le malokdo in še ta ne vedno. Pa tudi popolnoma zdravemu se primeri, da omaguje, drveč za kruhom ali za ideali. Počitek privoščimo lahko nogam, rokam, tudi glavi; prebavilom pa ne; pač pa je preskrbljeno v naravi, da jim lahko privoščimo olajšavo. — Komaj nekaj mesev je dete na svetu, mati ga odstavlja in išče nadomestil. Svetujejo ji sladkor. Toda ta mladi želodček nima še potrebne kislini, da bi ga prebavil. Otrok hira in zapade bolezni, katerih posledice mora nositi svoje žive dni. Da bi bila pridevala mati mleku medu, ostal bi bil otrok zdrav in krepak. — Ko je začel pozneje deček čvrsto rasti, vprežejo ga v šolsko klop, kakor drugače biti ne more. Deček slabi in v učenju zaostaja. Mati je v skrbeh in oče sega po palici. Če bi pa mati vedla, kake čudeže dela kruh, namazan z medom in sirovim maslom, kako zacveto po njih rudeče rožice na licu, in če bi oče vedel, kako lahko je učenje po lahko prebavljeni hrani, ravnala bi oba drugače. — Deklica v isti dobi obledi, noge so težke kakor svinec, obhajajo jo slabosti in želodec jo teži, ker ne more prebaviti navadne hrane. Mati jo sili k zdravniku, a deklica se brani vedoč, da bolna ni, le hrane, lahke pa tečne hrane ji manjka. Katera hrana pa je ložja in katera tečnejša kot med? — Hribolazec napel je vse svoje moči, da bi došel na vrh gore, pa vpešal je in ne more dalje. Čašo napolni na tri četrt z vodo, en četrt pa prilije medu. Le par minut je treba, pa bo šel okrepčan dalje, kot bi bil več ur počival in potno torbo praznil. — Bodoča mati je v skrbeh, kako bodo zadoščale njene pičle moči dvema bitjema. V medu je moč! — Preboleli potrebuje novih moči, pa želodec mu še ne prebavi težke hrane, kaj naj jé? Med, mleko in med. — Starčku pešajo moči, vsaka jed mu je pretežka, od dne do dne hujša. S čim naj se poredi, s čim okrepi? Med je tisto oživljajoče olje, ki olajša želodec, okrepi težke noge, namaže puste kosti, pogladi nagubančeno kožo in napoji stenj, da luč življenja lahko brli še leta in leta. — Kako se množe pritožbe o slabem prebavanju, zlasti v takojmenovanih boljših krogih, koliko jih boleha dandanes na živcih, koliko je nesrečnih otrok s podedovanimi ali slabo hrano pridobljenimi škrofelnji, koliko je v vseh slojih človeške družbe v zgodnjo smrt obsojenih jetičnih, ki vsi kličejo po redilni in lahkoprebavljivi hrani. Tudi za vas je preskrbljeno, kajti med je ravno za vas najprikladnejša hrana.

(Konec prih.)

Čebelarstvo pri ljudskih šolah.

(Iv. Jurančič.)

Čebelnjake postavljamo radi na vrtu, ako je le mogoče; vsled tega se tudi v šolskih vrtih pogosto nahajajo čebelnjaki. Kaj lepo je videti lepo šolsko poslopje, zraven dobro urejen šolski vrt in v njem še čebelnjak. Kjer se vse to najde, dokazuje, da učiteljstvo in ljudstvo stori svojo dolžnost.

Na Štajerskem merodajna oblastva celo zahtevajo, naj bi se čebelarstvo uvedlo pri vsaki ljudski šoli. Pri mnogih šolah je čebelarstvo res že dobro vtemeljeno, vendar jih je še dovolj, ki še v tem nič ne vedo, dasi bi bile krajevne razmere za čebele prav ugodne. Da bi se čebelarstvo vpeljalo splošno pri vseh ljudskih šolah, so nasproti temu razne ovire, n. pr.: da so kraji več ali manj neugodni, da so šole visoko na hribih, kjer je skoraj večer veter in prepih, da so izpostavljene preveč prometu javnih cest itd. Kraji, kjer so daleč naokoli sami vinogradi, so za čebele neugodni. Pri mnogih šolah je vprašanje glede prostora za čebelnjak velik zadržek.

Do zdaj navedene ovire zamoremo smatrati bolj kot naravne, takoreč nepremagljive; k tem se pa pridružijo še nekatere druge, ki so bolj posebne ter se vsaj z odločno in resno voljo dajo odstraniti. Kot take bi bile: I. Stroški za čebelarske naprave, II. pomanjkanje veselja in zanimanja za to stroko od strani učiteljstva, III. napačno postopanje vlade v tej zadevi.

I. Kar se tiče gmotnih sredstev, vedo pač predobro vsi, ki imajo opraviti s šolami in krajnimi šolskimi sveti, kako težko je doseči sploh kaj za kako šolsko napravo. Dasi se ne da tajiti, da je prebivalstvo na deželi vobče res že visoko obdačeno in z raznimi plačili obloženo, vendar bi še za take manjše reči ne bilo težko ljudstva pridobiti, ko bi poslednje le bilo šoli bolj naklonjeno. To je dandanes največja težava, ter ljudstvo s tem samo sebi dela veliko krivico, ker je napram šoli mlačno ali celo sovražno. Koliko je krajev, kjer ljudstvo smatra šolo kot kako kazen ali nepotrebno breme, kakor je bila svoje dni desetina in tlaka! Kako bi bilo marsikaj drugače, ko bi ljudje spoznali, da je dobra šola izmed največjih zemeljskih dobrot! Vsak omikan narod skrbi za šole ter jih po vrednosti ceni. Slavno učiteljstvo naj bi ob vsaki priliki, kolikor mogoče prijazno občevalo z ljudmi, da se jim sčasom šola bolj omili ter bi jo začeli ceniti kot to kar je.

Nerad se odloči krajni šolski svet, da bi dovolil potrebno vsoto za napravo šolskega čebelnjaka. Zato se naj ljudem razloži, da je stvar namenjena v glavnem za učne namene, torej ljudstvu v korist; v teku desetih let zamore taka naprava za celi kraj več nego desetkrat toliko koristiti, če se dobro začne in pametno vodi. Ako se n. pr. pri eni šoli porabi za prve čebelarske naprave 80—100 K, se v teku treh let reč tako razvije, da zamore na prebivalstvo spodbudno vplivati ter se učenci v čebelarstvu podučevati. Od tega časa se začne čebelarstvo po okolišu širiti in v prvih desetih letih znaša donesek v celem kraju gotovo kakih 1000 K. Tako se leto za letom množijo čebelarji in v kratkem zamorejo že letni dohodki v dotičnem kraju znašati do 1000 K. Iz tega se lahko razvidi, koliko dobička se zamore ustanoviti z majhno vsoto.

Ko bi se krajni šolski svet ne dal pridobiti za znesek, ki je potreben za začetek čebelarstva, se lahko šolski vodja, oziroma drug učitelj pogaja, da prispevata s krajnim šolskim svetom vsak polovico. Po večletni rabi, n. pr. 10 let, ako bi se bilo dotičnemu učitelju preseliti, lahko prepusti panje v popolno last krajnega šolskega sveta, kajti v tem času so čebelni doneski

že vsaj polovico ustanovnih stroškov pokrili; tudi se ne spleča starejih panjev daleč prevažati. Vsekako je pa lepo od krajnega šolskega sveta, ako v takem slučaju odhajajočemu solastniku da primerno odškodnino. V tej zadevi je sploh potrebno že ob ustanovitvi ukreniti za slučaj preselitve natančne določbe in pogodbe. V krajih, kjer se čebelarji izključno le v čebelnjakih, je prav primerna uredba ta, dá čebelnjak preskrbi krajni šolski svet, panje in vse drugo pa učitelj; po nekod čebelarji v takih šolskih čebelnjakih po več učiteljev, vsak s svojimi panji in svojimi čebelami.

Najbolje pa stori učitelj, ča mu le količkaj gmotno stališče dopušča, da žrtvuje potreben znesek sam, ne ozirajoč se na krajni šolski svet, kajti potem je sam svoj, v tem popolno neodvisen, lahko da narediti vse, kakor sam hoče; ter se izogne pri morebitni preselitvi vsake mogoče neprilike in sitnosti. Ravno v tej reči ne smemo prezirati, koliko vrednosti je, če je človek „v lastnem hramu sam svoj gospodar“.

II. Res je, da tvori učiteljstvo veliko večino inteligentnih čebelarjev, vendar jih je še mnogo, ki se za to stroko ne zmenijo; bodisi da ne čutijo potrebe, ali so obloženi z raznimi drugimi stranskimi opravki, ali da sploh nimajo prilike se s to panogo kmetijstva seznaniti, ker je v kraju preslabo razvita itd. Saj vemo, da vsak nima veselja do čebelarstva; pa kakor je pri vsaki reči, tako je tudi pri tem, če si to ali uno stvar natančneje ogledamo ter jo dalje opazujemo, potem nam začne dopadati, ako je sploh kaj dobrega na njej. Tako je postal marsikdo čebelar, in tudi z menoj je bilo tako. Blizo do svojega 24. leta nisem nikdar mislil, da bom imel kedaj s čebelami kaj opraviti. Doma smo sicer imeli par „košev“, in dobro se še spominjam, kako je približno pred 34 leti dne 2. julija prišla taka ploha, da je voda čebele s panji vred odnesla v dolino, ter da smo otroci po dežju šli dober četrtr ure daleč iskat panjev. Našli smo jih, pa uboge čebele — mrtve; večinoma jih je voda odplavila, satovje je bilo deloma polomljeno, ko je voda panje po hribu navzdolj valjala in premetavala. Žalostni smo šli z uničenimi panji proti domu.

Od tega časa ne vem, da bi imel s čebelami kaj opraviti, ter me sploh niso nikdar zanimale. Pa kako, čas marsikaj s seboj prinese! Ko sem prišel od vojakov, moral sem si ustanoviti lastni dom. Tega mi je Bog prihranil v nekem skritem, samotnem zatišju. Tukaj sem našel razun svoje dosmrtné tovarišice tudi šest panjev čebel, ki so se v prejšnjem letu iznebili svojega gospodarja. V prvi pomladi sem jih opazoval, ko so začele leteti; nehote se mi je vrnila misel: Uboge živalice, same ste ostale in zapuščene brez gospodarja in oskrbnika, kaj hočem, nego da vas vzamem „za svoje“ in v oskrbo. Kolikorkrat sem jih šel pogledat, vselej je postalo zanimanje večje in tako so se mi priljubile, da je že v nekaterih letih postalo čebelarstvo moja najljubša, glavna stroka. Dasi sem še prva leta moral opravljati vsakovrstna opravila, vendar, kar je zadevalo čebele, bilo je vselej najprvo. Nikdar mi ni še bilo žal, da sem se s čebelami natančneje seznanil.

Marsikateri učitelj, ki službuje na kakem bolj osamljenem kraju, se dolgočasi v prostih urah, ker nima primerne družbe. Ko bi se pečal s čebelar-

stvom, koliko veselja, prijetnih in zanimivih uric bi doživel in še — doma v krogu svoje družine, brez vseh stroškov.

Kdor tedaj nima veselja do čebel, naj se jim večkrat približa; pri kakem tovarišu čebelarju jih naj večkrat opazuje ter si pusti kaj o njih pripovedovati. Učitelji-čebelarji naj bi pri posetu tovarišem-nečebelarjem pred vsem drugim postregli z medom; tudi to bi gotovo zanimanje budilo.

III. Znano je, da so gotove osebe, ki sploh ne morejo čebelariti, da so telesno nesposobne, n. pr. vsled kake srčne hibe, ali da so proti čebelnemu piku izvanredno občutljive itd.; gotovo se tudi med učitelji taki slučaji nahajajo. Nadalje je mogoče, da je ta ali ona šola na takem kraju, kjer je iz kakega posebnega vzroka čebelarstvo naravnost nemogoče; sicer je to redka prikazen, vendar ni izključeno. — Iz tega sledi, da se v dogledni dobi gotovo še ne bo posrečilo čebelarstvo vpeljati obligatorično pri vseh šolah, dasi bi vlada silila na to. Razun tega se pa ravno v tej reči jasno pokaže, da prisiljena reč ni kaj prida. Čebelarstvo, ki je prisiljeno, je pač žalostno, in tudi svojega namena kot učno sredstvo ne doseže. Veliko izdatnejši korak bi torej oblastva storila, ko bi čebelarstvo za vse šole le priporočala ter budila učiteljstvu veselje do te stroke n. pr. s primernimi podporami za potrebnejše, z darili, oziroma z nagradami in pohvalami za dobre uspehe itd. Najprej treba namreč k vsaki reči veselja, da se dobro obnese. Na ta način, mislim, bi stal v kratkem času čebelnjak ali vsaj par panjev pri vsaki šoli, kjer le razmere to omogočijo.

Namen šolskega čebelnjaka je, da se otrokom vceplja veselje do čebelarstva, da se v tem podučujejo ter da sploh spodbudno vpliva na vsakega gledavca; torej mora biti tudi tako urejen in sestavljen, da vsestransko zadoštuje svojemu namenu. Da se zamorejo vršiti čebelarska razkazovanja ali demonstracije, je potrebno pred vsem dovolj prostora za gledavce in popolna svetloba. Ravno to dvoje manjka navadno našim čebelnjakom. Navaden čebelnjak sploh ni pripraven za podučno razkazovanje, ker ima na strani vrata in niti par oseb ne more dovolj v panj videti; k temu pa še ostali, zunaj stoječi gledavci zaslonijo svetlobo, ki ima navadno svoj glavni pristop skozi vrata, in v čebelnjaku je skoraj popolna tema. Kdor bi si hotel čebelnjak urediti za učne namene, naj naredi v zadnji strani široka vrata in razun teh še več oken. Gledavci morajo vsi v panj videti, kaj in kako se vrši, ali kaj se jim hoče pokazati. Zato je še neobhodno potrebno, da je zadej za čebelnjakom več metrov prostega prostora za gledavce. Nobeno razkazovanje se ne more dobro in dovolj vršiti, ako se mora dotični panj iz čebelnjaka vzeti ter prenesti na primeren prostor; panj trpi škodo, ko domu prihajajoče čebele ne najdejo svojega panja ter se vsiljujejo k sosedom, kjer jih ti napadajo.

Za šolske namene so posebno pripravi paviljoni (4—8 panjev), kakršni so pri nas že pri mnogih šolah v rabi. Pri teh je prostor takorekoč neomejen, ker se dela odzunaj, torej je tudi popolna dnevna svetloba; čebele letajo na dve nasprotni strani, na drugih dveh straneh se pa odpirajo panji. Tu se postavijo gledavci ter lahko vse natančno vidijo. Druga ugodna stran paviljona je, da zadržuje primeroma jako malo prostora; 8 panjev potrebuje

70×90 cm, torej manj, nego 1 m². Ravno pri šolah je glede prostora mnogo-krat tesno. Kar pa govori še posebno za učiteljske razmere, je to, da je tak paviljon jako pripraven za preseljevanje; v pol uri se zamore narazen vzeti in naložiti na voz in na novem mestu je zopet v eni uri popolno postavljen.

Komur pa paviljoni ne ugajajo, lahko tudi za šolske namene postavi na prostorno stališče dvojak z dvojnimi stenami; k temu treba okoli 80 cm visoke podstave, n. pr. štiri sohe v zemljo zabite, in na panje primerno streho iz desk. Ostali panji so lahko v posebnem čebelnjaku ter služijo za strokovne namene.

Vsaka čebelarska naprava pri šoli, bodisi čebelnjak ali paviljon, naj bi bila dobro, mojstersko izdelana, da lahko služi vsakemu za vzor; pa tudi ukusno naj bode vse, da vleče nase pozornost ter zbujja splošno zanimanje. S tem pa ne mislim priporočati pretiranega lišpa in praznih igrac.

Šole tedaj, ki so vir splošne izobrazbe, naj bi pospeševale tudi čebelarsko izobrazbo. Pripomagajmo, da se bodo, kolikor mogoče, pri vseh šolah postavili čebelni panji! Šolski odborniki in drugi vplivni možje ne nasprotujte takim napravam, temveč delajte še na to, da se temprej in temlažje izvršijo! Večji čebelarji pa ne pozabite vzbujati domačim učiteljem veselja do čebelarstva s tem, da jim podarite kakega roja za začetek! Da se učitelji prepričate, koliko boste s časom kraju koristili, ako uvedete in gojite čebele pri šoli, zapisujte nove čebelarje in pozneje njih letne doneske; z veseljem vas bodo taki zapiski navdajali. Sami sebi pa boste priredili s čebelarenjem marsikater prijeten trenutek v prostih urah, in tudi nekaj kronic ob letu ne bo izostalo. V vsakem, še tako osamljenem kraju boste imeli dovolj zabave. Kdor pozna moje domovje, gotovo pritrdi, da bi bilo življenje tukaj jako pusto, dolgočasno in otožno, vendar čebele mi izpreminjajo ta skriti kotiček v prijetno bivališče, tako da marsikater bogataš v sredi mesta v svojem izobilju ne živi tako mirno in zadovoljno kot jaz:

»V samoti tihi tu živim,
ni mar mi za ves svetni šum;
narave le se veselim,
čebele slišim: zum, zum, zum!«

Čebelarski „rekrut“.

(Spisal Hinko Zirkelbach.)

Ker vam je, dragi čitatelji, že moja žena v tem cenjenem listu opisala, kako je lovila prvokrat roje in kako je bila pri tem nerodna, nesrečna itd., ter je tako nekam oblastno, meni nič, tebi nič, obljubila, ne da bi jaz kaj vedel o tem, da bo že moj mož sam popisal, kako je prišlo do tega, da smo postali čebelarji, me je spravila s tem v pravicato zadrego, kajti molčati mi sedaj ne kaže, pisati pa tudi ne vem kaj, k večjemu, kako sem bil tudi jaz izpočetka neroden, včasih opikan, koliko da sem imel skrbi, stroškov itd., a to je pri vsakemu rekrutu enako in ni nikaka novost; k večjemu bi se mi izkušeni čebelarji hudomušno smejali in brili običajne dobre in slabe dovtype.

Da me pa ne bo žena prekosila z dopisi, zato rej sem se namenil dragim čebelarjem opisati zgodovino, kako sem postal čebelar, kakšen imam čebelnjak, panjove in druge take čebelarske ropotije.

Nekaj let bi bil lahko že čebelar, ne pa šele „rekrut“, ko bi le imel preje priliko seznaniti se s čebelami. Postal sem čebelar le po naključji, sicer bi ne bil nikoli.

Bilo je neko nedeljo dopoldne začetkom mesca junija. Prav krasen dan je bil. Kot velik prijatelj vrtnic sem se vračal ravno od vrtnarja, pri katerem sem kupil precej cepičev za okuliranje, proti domu mimo znanega čebelarja očeta Pavlina. Kdo vé, kolikokrat sem šel po tej poti, a se nisem zmenil ne za čebelnjak, še manj za čebele. Omenjeno nedeljo je pa oče ravno lovil roje, kar sem posnel iz tega, ker je imel pripravljene vrše. Nikdar še nisem videl kakšen je roj in kako se ga ujame, zato stopim iz radovednosti k čebelnjaku. Z očetom Pavlinom si sicer do takrat še nisva bila tako znana, kakor dandanes, vendar je bil mož vesel mojega zanimanja, zato se je kmalu razvil med nama živahen razgovor o tem in onem v čebelarstvu, med tem sem pa ogledoval čebele, kako veselo leté iz panja v panj, ne vedoč, da so me že na pol ujele v mrežo, iz katere nobenega več ne izpuste. Med najinim pogovorom se je pripravil nek panj za rojitev. Oče mu nastavi brzo vršo in roj se je vsipal vanjo, da sem kar strmел in se čudil, da more biti toliko čebel v panju. Ko je bil roj v vrši, sem bil tudi jaz ujet, kajti vse mi je tako ugajalo in me zanimalo, da sem trdno sklenil postati prihodnje leto čebelar, posebno ker me je k temu spodbujal oče Pavlin, češ, prostora imate dovolj za čebelnjak, časa kolikor toliko, samo v času rojenja bo nekoliko nerodno, toda saj imate ženo, ki bo v vaši odsotnosti nanje pazila, in jih lovila, drugo bode te že sami opravili; vrhutega imate zabavo in kratek čas, v dobri letini pa dokaj gmotne koristi.

S trdnim sklepom, da postanem čebelar, se poslovim od očeta Pavlina. Domov grede premišljuje to in ono, naposled mi pride na misel: Ali bo pa hotela ona paziti na roje in jih loviti? Če ne bo zadovoljna s tem mojim novim poklicem, posebno ker čebelarstvo stane izpočetka kolikortoliko; stroški in moja žena se pa ne ujemajo posebno dobro. Ali naj v času rojenja najamem tujca, da bo dremal morda mesec dni pred njnjakom in pazil na nekaj rojev? Tu mi hipoma šine izvrstna misel v glavo: dohodki in moja boljša polovica se izvrstno strinjajo, zato sem po poti premišljeval, kako ji bom čebelarstvo naslikal v najsijajnejši luči.

Po obedu pričnem pripovedovati nekoliko po ovinkih, da sem bil danes dopoldne pri očetu Pavlinu, ko je ravno lovil roje, kako je vse to zanimivo, poučno in kratkočasno, vrhu tega koliko da nese „dobička“, in da mislim tudi jaz prihodnje leto postati čebelar, seveda le v malem obsegu.

Izpočetka me ni dosti poslušala, samo opomnila je in rekla: „Ali te zopet tišči denar?“ „Slab začetek“ si mislim, toda kmalu se je dala pogovoriti, posebno ko sem ji prav krepko na srce polagal besedico, katero najraje sliši, namreč „dohodek“, in ji zatrjeval, da stroški ne bodo ravno veliki in kmalu

pokriti, čeravno sem si mislil drugače: „Kadar si v vodi, plavaj ali utoni.“ Uspeh mojega govorjenja je bil velikanski. Kmalu je postala še bolj vneta za čebelarstvo, nego sem bil sam in obljubila je, da bo vse opravila pri čebelah, kadar bom v službi, torej tudi glavno, kar sem želel; lovila roje, le da jo bom poučil.

(Dalje prih.)

Gniloba.

(Poslovenil Bohun.)

Dalje.

Kako uničimo gnilobne panje?

Predvsem zamažemo z mehko ilovico vse razpoke in špranje v panju, zvečer pa še žrelo. Zrak ne sme nikjer vhajati v panj. Nadalje nadrobimo v malo lončeno skledico žvepla in ga poškopimo s špiritom. Skledico pomaknemo nato v panj, zažgemo žveplo in takoj zapremo panj. Z ilovico sedaj zamažemo še špranje pri zadnji končnici. Paziti pa moramo, da žvepleni dim ne izpuhteva iz panja. V dobro zaprtem panju pomrjejo čebele hitro, če pa dim uhaja iz panja, se lahko pripeti, da ostane nekaj čebel živih. Te čebele odlete iz panja, če ga odpremo po neprevidnosti, in se pridružijo zdravim panjem.

Naslednje jutro zanesemo zažvepljani panj v kako dobro zaprto sobo, ga izpraznimo, mrtve čebele in satje z zalego pa požgemo ali zakopljemo v zemljo. Prazno satje moramo takoj raztopiti, zanešeno satje pa dobro spraviti, da ne pridejo čebele do njega. Končno panj — sežgemo!

Panji s premakljivim delom, ki so dobro ohranjeni, se razkužijo, satniki in starikavi panji se pa tudi sežgo.

Med iz gnilobnih panjev je dober za uživanje, nikakor pa ne za pitanje. Iztočiti se ne sme na točilu, ki ga uporabljamo za točenje medu iz zdravih panjev, da se ne okuži ves med. Voska ne smemo porabiti za vlivanje umetnega satja. S tem, da raztopimo vosek, uničimo le bacile, nikakor pa ne trosa. S takim satjem se zaneše gniloba med zdrave panje.*)

Razkuževanje.

Stvari, ki so prišle z gnilobo v dotiko (satniki, stari panji, košnice, pitalna korita itd.) in ki so malo vredne, moramo uničiti. Česar ne uničimo, moramo temeljito razkužiti.

Kako sredstvo naj se rabi za razkuževanje, je odvisno od snovi, iz katere je predmet, ki ga naj razkužimo. Razkuževalna sredstva so: vročina, vrela raztopina sode, sublimat, formalin, lizol, klorno apno.

1. Stvari iz železa (klešče za odzemanje satnikov, spodrezovalniki strgulje) se naj vržejo v ogenj, da se razbelijo.

2. Manjše lesene stvari razkužimo z vrelo raztopino sode.

*) Vosek iz gnilobnih panjev se naj uporablja bres skrbi za umetno satje. Voščena plast pokrije tros in ta se ne more razviti, najsi je voščena plast še tako tanka. (Glej »Slov. Čebelarja« V. I., stran 130.) — Op. prev.

V ta namen raztopimo na liter vode kosec sode v velikosti kurjega jajca in to raztopino zavremo. Predmete, ki jih nameravamo razkužiti, kuhamo nato v tej raztopini kakih pet minut. Na ta način se uniči nojodpornejši tros.

3. Vrata, okenca itd. namažemo s 5% raztopino lizola ali formalina. S tem pa tros še ni uničen, toda razvijati se ne more nadalje, tudi če pride v zalego. V večjo varnost omijemo imenovane predmete z vrelo raztopino vode in šele potem jih namažemo z raztopino lizola ali formalina.

4. Najtežavnejše je razkuževanje panjev s premakljivim delom. Te moramo najprej dobro ostrgati, osobito zareze. Zadelavino in vosek, ki ga nastržemo, moramo sežgati. Ko je to gotovo, pripravimo posodo z vrelo raztopino sode. V tej napojimo večjo gobo, jo primemo nato s kleščami in z njo panj izmijemo znotraj in zunaj. Ko popije les to raztopino, namažemo panj znotraj s 5% raztopino formalina in lizola in ga postavimo v senco, da se posuši. Panj skranimo na kakem suhem prostoru. Črez leto dni to delo še enkrat ponovimo in sedaj šele smemo panj zopet porabiti.

V novejšem času razkužujejo s formalinovo svetilko (glej podobo!) sobe,

Formalinova svetilka.

za temeljito razkuženje praznih panjev. V svetilko nalijemo špi-reta, plamen nizko privijemo in v nastavek nad plamenom položimo formalinovo pastilo. Panj nato zapremo; vse špranje zamažemo z vlažno ilovico. Formalin sedaj razhlapi in se zaje v vsako naj-neznatnejšo špranjico. Na ta način panj brez posebnega truda temeljito razkužimo in porabimo tudi manj formalina. Še boljše opravimo to delo, če namažemo panj znotraj z vrelo raztopino sode in nato sežgemo formalin. Formalinov puh se raztopi v vodi in se zaje v les. Če smo panj na ta način razkužili, lahko z mirno vestjo vsadimo roj vanj.

5. Blazine, ki jih uporabljamo za odevanje čebel, razkužimo s tem, da jih izpostavimo vplivu solčnih žarkov. Ležati morajo na solncu več tednov; med tem jih moramo pridno obračati.

6. Mesto, kjer je bil gniloben panj, moramo pomazati s razredčenim klornim apnom, tla pred ulnjakom pa prekopati in politi s klornim apnom.

7. Če smo imeli opravila z gnilobnimi panji, moramo osnažiti ter razkužiti orodje in tudi roke. Umiti si jih moramo s precej toplo vodo in z dobrim milom. Ko smo jih otrli, jih umijmo z razredčenim sublimatom, formalinom ali lizolom. Premeniti pa moramo tudi obleko, ki smo jo imeli na sebi, ko smo čistili gnilobne panje.

(Dalje prih.)

„Slovensko čebelarско društvo za Spodnji Štajer.“

Brez hrupa se je vršil II. občni zbor tega društva 29. decembra 1904. v Narodnem domu v Ptuj.

Predsednik gosp. profesor Zelenik iskreno pozdravi vse došle, katerih je okoli 50, posebno pa zastopnika „Slovenskega čebelarškega društva“ iz Ljubljane g. Bukovica in g. Kurbusa iz Slivnice pri Celju.

Tajnik Ivan Strelec prečita zapisnik I. občnega zbora od 5. aprila 1904, potem pa poroča o delovanju društva v prvem letu. Osnovale se je 12 podružnic: 1. Sv. Andraž itd. s 27 člani, 2. Sv. Anton v Sl. g. s 15 člani, 3. Ptuj in okolica z 18 člani, 4. Dornova z 22 člani, 5. Mursko polje z 24 člani, 6. Ormož z 41 člani, 7. Slovenjgradec z 18 člani, 8. Gornja Radgona z 24 člani, 9. Sv. Marjeta pod Ptujem s 25 člani, 10. Sv. Trojica v Sl. gor. z 20 člani, 11. Sv. Jurij ob juž. žel. s 23 člani, 12. Sv. Lovrenc v Sl. g. s 24 člani. Pri podružnicah je torej pristopilo 281 članov, izven podružnic pa 59, tako je štelu društvo koncem prvega leta 340 članov.

Za ustanovitev podružnic si je stekel največ zaslug društveni potovalni učitelj g. Ivan Jurančič, kateremu se je izrekla iskrena zahvala. On je imel razun pri ustanovitvi podružnic še 8 drugih predavanj, torej v celem 20 predavanj v tem letu.

Društvo je zase in svoje člane doseglo sledeče ugodnosti:

1. „Slov. čebelarsho društvo v Ljubljani“ je se svojim dopisom z dne 17. aprila 1904 dovolilo dajati društveno glasilo „Slovenski Čebelar“ za člana po 1 K 50 h na leto, ako pristopi k bližnji podružnici, ali naravnost pri osrednjem odboru.

2. Pri tvrdki „B. Ritsche“ dobijo udje, ako naroče po podružnici, ali osrednjem odboru stiskalnice za umetno satovje in grebene za odkrivanje medu 10% popust; ako se pa naroče 3 stiskalnice obenem, plača tvrdka še poštnino. (Dopis od 16. aprila 1904.)

3. Tvrdka „Ambrožič“ na Kranjskem jamči za pristnost voska pri umetnem satovju, ter daje našim članom 5% popust (*kg* po 4.50 K); ako se naroči na enkrat 3½ *kg.* plača tvrdka tudi poštnino; če se pa naroči naenkrat 10 *kg* v eni pošiljlatvi, se dovoli 10% popust in plača poštnino.

Tudi te ugodnosti je izposloval g. Jurančič.

Društvo se je obrnilo na razne kraje in prosilo podpore, vendar še dotične prošnje niso rešene.

Blagajnikovo poročilo izkazuje 519.30 K dohodkov, ter 478.25 K stroškov, torej prebitka 41.05 K.

Na predlog g. Germina se je z vsklikom izvolil zopet prejšnji odbor: predsednik, g. Jožef Želenik; posestnik pri Sv. Urbanu pri Ptuj; namestnik: g. Ivan Jurančič, posestnik v Andrencih; tajnik: Ivan Strelec, nadučitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor.; blagajnik: g. Jožef Bezjak, učitelj pri Sv. Urbanu pri Ptuj, odborniki gg.: Tomislav Kurbus, nadučitelj v Slivnici pri Celju, Alojzij Pograjc, učitelj na Hajdini in Anton Zdolšek, c. kr. avskultant v Celju. Preglednikom računov so bili voljeni gg.: dr. Anton Brumen, odvetnik v Ptuj; Jakop Kopic, učitelj v Ptujski okolici in Janez Toman, župnik na Hajdini.

Izmed slučajnosti naj omenim najvažnejše sklepe:

1. Lani se je udnina plačevala pri blagajniku, oziroma predsedniku osrednjega odbora, kateri je potem skupno naročil društveno glasilo. Letos pa naj predsedniki podružnic poberejo udnino po 2 K pri svojih podružnicah, sestavijo popoln imenik (ime, stan, kraj bivališča in zadnja pošta) ter vpošljejo

eden prepis tega imenika in za vsacega člana 1 K 50 h na naslov: „Slovensko čebelarstvo v Ljubljani“ in sicer imenik posebej, denar pa skupno po poštni nakaznici zanesljivo do 1. marca t. l. Društveni donesek po 30 h od člana se naj istočasno pošlje društvemu blagajniku g. Jožefu Bezjaku, učitelju pri Sv. Urbanu pri Ptuj; ostanek 20 h od člana pa ostane dotični podružnici. Čast. gg. člani izven podružnic pa pošiljajo svojo udnino naravnost društvemu blagajniku.

2. Kakih 140 članov, kateri so pristopili k podružnicam števil 5 do 12, je dobilo lani samo zadnjih šest števil „Slov. Čebelarja“, ker se je prvih premalo tiskalo. Da ti ne bodo oškodovani, naj plačajo za letos isti le 1 K 25 h letnine, ter se pošlje za iste v Ljubljano le po 75 h za to leto. Ostanek se razdeli kot zgoraj.

3. Po § 12 društvene postave mora načelnik vsake podružnice v teku treh dni po novi volitvi naznaniti novi odbor podružnice pristojnemu c. kr. okr. glavarstvu, ob enem pa tajniku osrednjega društva. (§ 29 društvenih pravil.)

Sklepaje skromno poročilo, želimo mlademu društvu naj se mu v tekočem letu število članov podvoji, vsem čebelarjem pa boljšo letino, kot je bila lanska! Zum, zum!

Ivan Strelec, tajnik.

Raznoterosti.

Shodi. V Litiji in Kamniku so se nepričakovano dobro obnesli. Na teh dveh shodih je bilo nad 100 čebelarjev. — Shod v Mengšu je bil slabo obiskan. Prišlo je le 12 čebelarjev — toda bili so res čebelarji. Agitiralo se je premalo za shod. Dasi smo odposlali nebroj pismenih prošenj za razglasitev tega shoda, so prišli le Mengšani. Čast jim! Iz drugih krajev so se nam pa naše prošnje vračale; pisma se še odprla niso. Shod v Mengšu se v začetku marca ponovi.

V Kamniku se je ustanovila prva podružnica našega društva. Zapišimo to!

Obširneje o teh shodih se bo poročalo v prihodnji številki „Slovenskega Čebelarja“.

Sleparija z umetnim satovjem. Dunajsko čebelarstvo je pustilo preizkusiti umetno satovje, ki ga prodajajo razni trgovci. Izmed 9 trgovcev sta ga dajala iz čistega voska le Mihael Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem in France Simmich v Javorniku v avstrijski Šleziji. Ostali so pa sleparili čebelarje na ta način, da so primešali več ali manj cerezina in parafina. Nekateri trgovci so uporabljali komaj petino pravega voska, $\frac{1}{6}$ je bilo pa drugih primesi. Žalostno za nas Kranjce je, da izdeluje tvrdka Baron Rothschild v Višnji gori umetno satovje iz 38% voska in 62% cerezina ali parafina!!

B.

Društvena naznanila.

Čebelarski shodi.

Dne 19. v Škofjiloki v gostilni g. Ane Guzelove. — Začetek ob 3. uri popoldne. — Predavata: gospod Fr. Rojina, urednik »Sloven. Čebelarja«, in tajnik Bukovic.

Dne 26. v Ribnici v ljudski šoli. — Začetek ob pol 4. uri popoldne. — Predavata: gosp. Mihajl Vrbič, učitelj v Sodražici in društveni tajnik.

Tajništvo.

VABILO

k

OBČNEMU ZBORU

„Slovenskega čebelarskega društva v Ljubljani“,
ki bode v četrtek, dne 16. februarja 1905 v mali dvorani „Mestnega doma“ v Ljubljani.

===== Pričetek ob 1/2 10. uri dopoludne. =====

SPORED:

1. Otvoritev shoda po podpredsedniku.
2. Poročilo podpredsednika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Predlogi in nasveti.*)
5. Volitev predsednika in podpredsednika.
6. Volitev odbora.

N.B. Udeležniki občnega zbora, ki pridejo že prejšnji dan v Ljubljano, naj se snidejo zvečer pri „Lloydu“ na sestanek in prijateljski pogovor.

Ilirska Bistrica, mesca januarja 1905.

Anton Žnideršič, t. č. podpredsednik.

*) Predlogi in nasveti naj se pošiljajo podpredsedniku vsaj tri dni pred občnim zborom.

S to številko smo primorani ustaviti dopošiljavanje „Slovenskega Čebelarja“ vsem onim članom, ki ne poravnajo udnine za l. 1905 do konca tega mesca. Pošli so nam naslovi. Kdor pa namerava pozneje poravnati udnino, naj nam to naznani in drage volje se mu bo dopošiljal list. Mislimo, da bo prav malo odpadnikov . . .!

Kdor ne dobiva pravočasno lista, naj takoj reklamira. Reklamacije so poštnine proste. Napačni naslovi se naj nam takoj naznani.

**Čebelarji, razširjajte „Slov. Čebelarja“!
Pridobite novih udov!**

Listnica uredništva.

Gospod H. R. v Ž.: Pišite „l“ ali „v“, to je pisatelju prosto, le menimo, da če „Slov. Matica“ rabi po Levčevem pravopisu „v“, naj bi ga rabil tudi „Čebelar“. — Gosp. J. K. pri P.: Droryjev satnik meri 30×30 cm zunanje svetlobe. — Gosp. T. K. v S.: Se priporočamo za omenjeno zanimivo stvar. — Gosp. J. S. v Stv.: Prejeto! — Kar je preostalo za to številko, priobčimo prihodnjič. — Na občnem zboru 16. t. m. — na svidenje.

Čebele kupuje M. Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem. — **Prodaja** pa isti **umetno satovje** iz pravega čistega voska.

Nemške panje (gerstungovce)

izdeluje po natančni meri, z mediščem in s satniki vred po 8 K 60 h:

Anton Drukar,
mizar v Kranju.

Zaradi preosnove svojega čebelarstva prodam

160 malo rabljenih Gerstungovih panjev

s **predno dvojno steno, vratmi in pokrovom**, vse iz 3 cm debelega smrekovega lesa, zunaj barvani, znotraj napojeni s **karbolinejem**, z **mediščem**, **mrežastim okencem**, **balonom**, **2 slamnatima blazinama**, brez satnikov po K 9.—, **brez medišča in blazin** pa po K 7.—.

Panji so cinkani in sploh skrajno trpežno napravljeni. Prilika je tedaj ugodna za onega, kdor se hoče s panji preskrbeti.

Anton Žnideršič, Il. Bistrica.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojini, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.